

Høringsinstanser ihht liste

Saksbehandler: Torgeir Øines

Telefon direkte: 90638699

Vår dato: 12.06.2019

Vår referanse: 19/00767-2

Norge

Deres dato

Deres referanse:

Høring - innføring av nye sertifikatnummer

1 Innledning

Luftfartstilsynet vurderer å endre sertifikatnummer-systemet og gå bort fra bruk av fødselsnummer som sertifikatnummer. Før Luftfartstilsynet eventuelt endrer de ulike sertifikatnumrene ønsker vi å kartlegge hvilke konsekvenser dette har for luftfartsaktører, sertifikatnehavere og myndigheter, samt hvordan en eventuell omlegging bør gjennomføres.

Luftfartstilsynet ønsker innspill på om og i tilfelle hvordan en endring av sertifikatnummersystemet bør gjennomføres.

Innspill sendes til postmottak@caa.no eller Luftfartstilsynet, Postboks 243, 8001 BODØ. Vi ber om at innspill sendes innen 30. august og merkes 19/00767. Eventuelle spørsmål kan rettes til personvernombud Torgeir Øines, tor@caa.no eller 906 38 699.

2 Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?

Luftfartstilsynet bruker i dag fødselsnummer som sertifikatnummer på alle personlige sertifikater tilsynet utsteder. Ordningen har vært kritisert både fra selskaper og sertifikatnehavere. Sertifikat sendes bl.a. mellom myndigheter og selskaper, mellom myndigheter og mellom selskap, og faren for at disse skal komme på avveie er tilstede. Fødselsnummer på avveie kan være opphav til bl.a. ID-tyveri og vil således være en personvernrisiko.

Dagens sertifikatnummer brukes imidlertid i mange systemer hos selskaper og myndigheter, og en endring vil kunne være ressurskrevende. Skal nummersystemet endres, må det gjøres på en måte som lar seg gjennomføre for alle involverte aktører.

En eventuell endring vil gjelde alle sertifikater som i dag benytter fødselsnummer som sertifikatnummer eller del av sertifikatnummer.

Luftsportstilsynet er delegert myndighet til å utstede sertifikater for seilfly og ballong, jf. forskrift om sertifisering av besetningsmedlemmer. Luftsportstilsynet bruker kun fødselsdato i sertifikatnummeret og har dermed ikke samme problemstilling.

3 Hvilke tiltak er relevante?

Luftfartstilsynet kan beholde dagens system, eller endre til et nytt. Dersom Luftfartstilsynet endrer sertifikatnummersystem, kan det gjøres på flere måter:

- Alternativ 1: Ved nyutstedelse av sertifikat og bevis tildeler vi sertifikatnummer i ny nummerserie. Gjeldende nummer vil bli vasket ut over tid.
- Alternativ 2: Ved oppdatering og nyutstedelser tildeler vi nytt sertifikat med nytt nummer.
- Alternativ 3: Bytte til ny nummerserie på alle gyldige sertifikat.

Ved alternativ 1 må selskapene forberede systemene sine på et nytt nummerformat, og systemene må kunne håndtere to ulike nummerserier. Det blir ikke nødvendig med en massiv endring av sertifikatene. For Luftfartstilsynet vil endringen ikke medføre ekstra arbeidsbelastning. Overgangen til nye sertifikatnummer vil imidlertid ta tid, og vi vil ha to ulike nummerserier i en lang periode.

Alternativ 2 medfører heller ikke vesentlig merarbeid for Luftfartstilsynet. Også her må selskapene tilpasse sine systemer slik at de kan håndtere to nummerserier en periode, men endringene kommer raskere enn i alternativ 1. Luftfartstilsynet vil endre sertifikatnummer og utstede nytt sertifikat ved hver rettighetsoppdatering, slik at de nye sertifikatnumrene fases raskt inn.

Dersom vi velger alternativ 3 må det gjøres en omfattende jobb både i selskapene og i Luftfartstilsynet for å få på plass den nye nummerserien. Systemene trenger imidlertid bare å håndtere én nummerserie og fødselsnumrene vil fases raskt ut av sertifikatene.

Luftfartstilsynet anbefaler at den nye nummerserien fases inn med alternativ 2. Dette vil være minst ressurskrevende ettersom nye nummer innføres når det uansett utstedes nye eller gjøres oppdateringer i sertifikatet. Det vil heller ikke ta så lang tid å få erstattet dagens sertifikatnummer, ettersom de fleste sertifikatnehavere oppdaterer sertifikatene forholdsvis ofte. Hvorvidt det kan skape problemer hos aktørene at det i en periode vil være to nummersystemer, ber vi aktørene gi tilbakemelding på. For sertifikatnehaverne er det viktig å understreke at gjeldende sertifikat med gammel nummerserie vil være gyldig til nytt sertifikat med nytt nummer er utstedt.

Vi ber om synspunkter på hvordan innføring av nye sertifikatnummer best kan gjennomføres.

4 Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?

Bruken av fødselsnummer som sertifikatnummer er først og fremst spørsmål et spørsmål om personvern.

Etter personopplysningsloven § 12 kan fødselsnummer «bare behandles når det er saklig behov for sikker identifisering og metoden er nødvendig for å oppnå slik identifisering».

Luftfartstilsynet har et saklig behov for sikker identifikasjon i forbindelse med håndtering av sertifikater, ettersom det jo er avgjørende viktig at vi knytter sertifikat og tilhørende rettigheter til riktig person.

Det som er et mer åpent spørsmål, er om det er nødvendig at fødselsnummer benyttes som sertifikatnummer. Dersom det ikke er nødvendig at sertifikatnummer er identisk med fødselsnummer for å oppnå sikker identifisering, er praksisen i strid med

personopplysningsloven. Det kan også stilles spørsmål ved om det er nødvendig at fødselsnummeret framkommer på selve sertifikatet.

5 Konsekvenser av nye sertifikatnummer

En innføring av nye sertifikatnummer vil medføre konsekvenser for både luftfartsaktører, sertifikatnehavere og Luftfartstilsynet.

5.1 Luftfartsaktører

For luftfartsaktørene vil en endring til nye sertifikatnummer innebære at de interne systemene som håndterer sertifikatnummer må endres. Hvor mange systemer det dreier seg om vil variere fra selskap til selskap. Antallet sertifikatnehavere hos de enkelte selskapene vil også variere, slik at det totale arbeidsomfanget vil være forskjellig. Det vil også ha betydning hvordan omleggingen gjennomføres (se punkt 3 ovenfor).

Luftfartstilsynet legger til grunn at selve omleggingen vil være gjennomførbar for selskapene, men at det vil være avgjørende at de får tilstrekkelig tid og forutsigbarhet i hvordan prosessen skal gjennomføres.

5.2 Sertifikatnehavere

Sertifikatnehaverne vil få et bedre personvern hvis fødselsnummeret ikke lenger er identisk med sertifikatnummeret. Dersom fødselsnummeret fortsatt skal stå på selve sertifikatet, slik det gjør f.eks. på førerkort for bil, vil det riktignok fortsatt være en risiko for at fødselsnummer kommer på avveie hvis sertifikatet kommer på avveie, men i normal korrespondanse kan man angi sertifikatnummer uten å angi fødselsnummer. Slik korrespondanse er det mye av mellom sertifikatnehaver, myndigheter og selskaper, og det er derfor en klar fordel med et sertifikatnummer som ikke inneholder fødselsnummer.

For enkelte sertifikatnehavere vil validering av norske sertifikater i utlandet kunne by på problemer. Det amerikanske luftfartstilsynet (FAA) krever personlig oppmøte for å validere norske sertifikater, og med nytt sertifikatnummer vil dette bli nødvendig for de sertifikatnehaverne det gjelder. Dette gjelder kun et fåtall sertifikatnehavere, men vil utgjøre en vesentlig ulempe for disse.

Utenlandske sertifikatnehavere som ikke har norsk fødselsnummer, har sertifikatnummer basert på tildelt nummer i 90000-serien. Disse omfattes således ikke av problemstillingen her.

5.3 Luftfartstilsynet

For Luftfartstilsynet vil nye sertifikatnummer innebære at de registrerte sertifikatene må oppdateres. Dette er en engangsjobb, hvor omfanget avhenger av hvordan omleggingen gjennomføres (se punkt 3 ovenfor). Endringene vil ikke få betydning for andre norske myndigheter. Luftfartstilsynet vil sørge for at EASA og andre lands luftfartsmyndigheter blir informert om eventuelle endringer i det norske sertifikatnummersystemet.

6 Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?

Luftfartstilsynet anbefaler at sertifikatnummersystemet endres slik at personvernet for sertifikatnehaverne bedre ivaretas. Som nevnt foran under punkt 3 anbefaler vi at den nye nummerserien fases inn ved nyutstedelser og oppdateringer. Dette vil være minst

ressurskrevende ettersom nye nummer innføres når det uansett utstedes nye eller gjøres oppdateringer i sertifikatet.

Luffartstilsynet ønsker å høre aktørens synspunkter på om og i tilfelle hvordan en innføring av nytt sertifikatnummersystem kan gjennomføres.

7 Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

For å få til en vellykket omlegging av sertifikatnummersystemet er det avgjørende at det gjøres på en måte som gir minst mulig ulempe for aktørene. Det innebærer både tilstrekkelig tid og forutsigbarhet. Derfor er det avgjørende at vi får gode innspill fra aktørene, slik at Luffartstilsynet har et best mulig beslutningsgrunnlag.

Med vennlig hilsen

Nina B. Vindvik
juridisk direktør
Direktoratsavdelingen

Torgeir Øines
personvernombud

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever derfor ikke signatur.